

Sygn. akt IV CSK 76/14

POSTANOWIENIE

Dnia 7 listopada 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek (przewodniczący)

SSN Mirosław Bączyk

SSN Iwona Koper (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku N. Hurtowni Lodów, Mrożonek i Artykułów Spożywczych
Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

przy uczestnictwie P. T., J. T. i L. T.

o wpis hipoteki przymusowej,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 7 listopada 2014 r.,

skargi kasacyjnej wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Okręgowego w Ł.

z dnia 30 września 2013 r.,

oddala skargę kasacyjną.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 8 sierpnia 2013 r. Sąd Rejonowy w Ł. oddalił wniosek N. Hurtowni Lodów, Mrożonek i Artykułów Spożywczych Spółki z o.o. w W. o wpis hipoteki przymusowej do kwoty 35 328,18 zł na podstawie nakazu zapłaty Sądu Rejonowego w Ł. z dnia 26 września 2012 r., sygn. akt I Nc .../12, oraz wyroku Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 30 kwietnia 2012 r., sygn. akt I C .../11, powołując się na przepisy art. 109 ust. 1 ustawy z dnia 8 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (tekst jedn. Dz. U. z 2001 r., Nr 124, poz. 1361 ze zm. - dalej jako „u.k.w.h.”) i art. 626⁸ § 2 k.p.c. W jego uzasadnieniu wskazał, że określona we wniosku księga wieczysta nr [...] prowadzona jest dla nieruchomości, której właścicielem jest P. T., natomiast nakaz zapłaty został wydany przeciwko L. T., J. T., E. T. i Z. T., zaś klauzula wykonalności została nadana jedynie przeciwko L. T. oraz J. T. Z kolei wyrok Sądu Okręgowego w Ł. dotyczy tylko L. T. oraz J. T. Z jego treści wynika, że „służy ochronie wierzytelności wnioskodawcy w stosunku do wymienionych małżonków T. nabytej od T. T., a wynikającej z nakazu zapłaty Sądu Rejonowego w Ł. z dnia 19 listopada 1994 r., sygn. akt I Nc .../94, oraz ochronie wierzytelności wnioskodawcy w stosunku do małżonków T. nabytej od B. C., a wynikającej ze spłaty przez nią długu wobec Banku Polska Kasa Opieki SA, stwierdzonego bankowym tytułem egzekucyjnym z dnia 15 maja 2002 r. r. i zaopatrzonym w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Ł. z dnia 7 czerwca 2002 r., sygn. akt I Co .../02”.

Sąd Okręgowy w Ł. postanowieniem z dnia 30 września 2013 r. oddalił apelację wnioskodawcy od postanowienia Sądu Rejonowego, dzieląc jego motywy oraz wskazał dodatkowo, że prawomocny wyrok uzyskany w sprawie wszczętej skargą paulińską przeciwko obdarowanemu upoważnienia wierzyciela do prowadzenia egzekucji z przedmiotu darowizny w celu ochrony wierzytelności przysługującej wobec dłużnika (art. 532 k.c.), której warunkiem jest uzyskanie tytułu wykonawczego przeciwko dłużnikowi, nie może natomiast stanowić podstawy wpisu hipoteki przymusowej na nieruchomości osoby trzeciej, także łącznie z tytułem wykonawczym przysługującym wnioskodawcy wobec dłużnika.

W skardze kasacyjnej od postanowienia Sądu Okręgowego wnioskodawca ponowił podnoszone w apelacji zarzuty naruszenia art.109 ust. 1 u.k.w.h. i art. 532 oraz art. 527 k.c. przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie. Wnosił o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania wraz z orzeczeniem o kosztach postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 109 ust. 1 wierzyciel, którego wierzytelność jest stwierdzona tytułem wykonawczym, określonym w przepisach o postępowaniu egzekucyjnym, może na podstawie tego tytułu uzyskać hipotekę na nieruchomościach dłużnika. W okolicznościach sprawy nieruchomość objęta wnioskiem o wpis hipoteki nie stanowi własności dłużników, a wnioskodawca nie wykazał przedłożonymi dokumentami, że służy mu w stosunku do uczestnika wierzytelność stwierdzona tytułem wykonawczym. Wnioskodawca legitymuje się natomiast tytułem wykonawczym stwierdzającym, że przysługuje mu wierzytelność w stosunku do poprzednich właścicieli nieruchomości oraz wyrokiem stwierdzającym bezskuteczność w odniesieniu do tej wierzytelności czynności przeniesienia własności nieruchomości w drodze darowizny na rzecz obecnego jej właściciela. To pozwala mu na prowadzenie egzekucji (dochodzenia zaspokojenia wg. art. 532 k.c.) z nieruchomości nie stanowiącej już własności dłużników w celu wyegzekwowania swojej wierzytelności w stosunku do nich.

Zgodnie z przekonującym poglądem dominującym obecnie w piśmiennictwie prawniczym i judykaturze (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 18 maja 2012 r., IV CSK 560/11, OSNC 2013, nr 2, poz. 21, z dnia 21 sierpnia 2013 r., II CSK 17/13, OSNC 2014, nr 5, poz. 50, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 czerwca 2013 r., V CSK 347/12, nie publ.), który podziela Sąd Najwyższy orzekający w sprawie niniejszej, hipoteka przymusowa nie jest jednak środkiem egzekucyjnym, jej wpis nie prowadzi do dochodzenia zaspokojenia w rozumieniu art. 532 k.c., lecz jedynie stanowi środek zabezpieczenia oznaczonej wierzytelności (art. 65 ust. 1 u.k.w.h.), ułatwiający wierzycielowi prowadzenie egzekucji z danej nieruchomości. Ustanowienie hipoteki przymusowej nie powoduje wszczęcia takiej

egzekucji i nie przesądza, że w ogóle zostanie ona wszczęta. W konsekwencji tego - wbrew stanowisku prezentowanemu przez skarżącego - wierzyciel, którego wierzytelność jest stwierdzona tytułem wykonawczym określonym w przepisach egzekucyjnych, nie może na podstawie wyroku wydanego w oparciu o art. 527 k.c. uzyskać wpisu hipoteki przymusowej zabezpieczającego tę wierzytelność na nieruchomości osoby trzeciej, nabytej przez tę osobę w wyniku czynności prawnej uznanej za bezskuteczną.

Z tych względów pozbawiona uzasadnionej podstawy skarga kasacyjna podlegała oddaleniu stosownie do art. 398¹⁴ k.p.c.